У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 188. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 9-го ЖОВТНЯ (OCTOBER) 1971 No. 188. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

П'ятниця, 8 жовтня 1971

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР - ДЕМОКРАТ ЕДМУНД МОСКІ з Мейну заявив на вечері - зібранні Ліберальної партії в Ню Йорку, що американський лібералізм не зумів розв'язати головних проблем американського народу: „Лібералн не досягли ніяких змін у нашому суспільстві". В приявності 2 000 членів Ліберальної та Демократичної партії кандидат на наступні президентські вибори сенатор Е. Москі висловив побажання тіснішої співпраці між лібералами й демократами.

ЕСКІМОСИ НА АЛЯСЦІ ВНЕСЛИ подання до суду, домагаючись, щоб за ними визнали 76 000 квадратових миль землі на півночі, в тому й понад 400 000 акрів земель, на яких знайдено нафту. Приватні нафтові компанії вже заплатили Вашингтонському стейтові понад 900 мільйонів долярів за право експлуатувати нафтородовища в тому північному районі і вклали мільйони долярів в інсталяцію машин. Але Асоціяція Уродженців Арктики домагається відкликання всіх домовлень і договорів.

СЕНАТОР ПЕРСІ ЗВЕРНУВСЯ З ПРОХАННЯМ до Уряду погодитись на малу девальвацію американського доляра. Він закликав також відкликати 10-відсотковий податок на імпортовані товари до ЗСА.

КАНАДІЙСЬКИЙ УРЯД ЗА ОСТАННІ 5 ЛІТ купив у СССР товарів на 69 мільйонів долярів, а за той же час СССР купив у Канади товарів на 700 мільйонів долярів, переважно пшениці та інших зернових культур. СССР почав домагатися, щоб Канада купувала більше совєтських виробів.

ВБИВНИК НЕГРИТЯНСЬКОГО ПРОВІДНИКА Мартіна Лютера Кінґа, засуджений на 99 років в'язниці Деймс Ерл Рей, подав апеляцію, прохаючи відкликання того засуду. Рей забив д-ра Кінґа в 1968 році.

НАБЛИЖАЄТЬСЯ ПЕРША РІЧНИЦЯ вбивства квебецькими сепаратистами міністра праці тієї провінції Канади, П'єра Ляпорта. У зв'язку з цим поліція сподівається імовірної нової хвилі тероризму в Квебеці, хоча в загальному французьке населення провінції не підтримує терористів.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ТРЮДО ПОВІДОМИВ, що він не має часу на продовження переговорів із ЗСА про співпрацю в ділянці нафтової промисловости. Як головну причину відкладення переговорів і нестачі часу він подав те, що дуже зайнятий вивченням нової економічної політики ЗСА та її можливими наслідками.

У САН-ФРАНСІСКО ЗАСТРАЙКУВАЛИ гробокопателі, і вже біля 2 000 покійників чекають своєї черги на поховання. Гробокопателі страйкують віддавна, але частина робітників продовжує виконувати свою працю, хоч і не встигають обслужити всі потреби. Родичі померлих влаштували демонстрацію перед резиденцією губернатора Ріґена, домагаючись, щоб він втрутився в ту справу.

У СВІТІ

ДО МОСКВИ ПОЇДЕ 10 листопада недавній генеральний секретар Атлантійського Союзу Манліо Брозіо на розмови з совєтськими проводирями про можливість редукції збройних сил в Центральній Европі. Він звітуватиме про вислідн тієї своєї подорожі на Раді Атлантійського Союзу (НАТО), яка відбудеться від 8-10 грудня ц. р. у Брюсселі в Бельгії. На цій Раді НАТО, що її членами є міністри 15-ох членських держав, будуть приявними від ЗСА державний секретар Вілліям Роджерс і секретар оборони Мелвін Лерд.

ОДИН АНГЛІЄЦЬ КРИЧАВ ЗЛІСНО у сторону карети, якою їхав японський монарх Гірогіто з своєю дружиною Наґако на бенкет до королівського палацу вулицями Лондону. Цей англієць, який відмовився подати своє прізвище журналістам, кричав, що це ганьба приймати японського монарха: той чоловік твердив, що японці тортурували його під час його перебування в японському полоні в другій світовій війні. В четвер 7 жовтня японська королівська пара переїхала на приватні відвідини до Голляндії.

ЛІДЕР „ЧОРНИХ ПАНТЕР" ЕЛДРИДЖ КЛІВЕР ЗАЯВИВ у своїй теперішній головній квартирі в Альжирі, Північна Африка, що подорож президента Ніксона до Пекіну й зворот Комуністичного Китаю в сторону замирення із Заходом спричинили кризу в рядах американських чорних екстремістів. Вони орієнтувались на непоступливість Комуністичного Китаю в справах світової революції і змагання до неї насильницькими засобами і тепер чорні екстремісти опинилися у трудній ситуації.

КИТАЙСЬКІ ПАТРІОТИ ВСЕ ЩЕ ВІРЯТЬ, що комуністичний режим у Китаї на суходолі Азії провалиться і що повернуться туди китайські націоналісти, які перебувають на Тайвані (Формозі). Віце - президент і прем'єр Вільного Китаю С. К. Єн заявив кілька днів тому у парляменті на Тайвані, що знищення узурпаторського й тиранського комуністичного режиму в Китаї залишається надалі основною політикою Вільного Китаю, який вірить, що теперішні труднощі минуться і переможе антикомуністична ідея.

ПЕРШИЙ ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЮ БЕН ҐУРІОН ЗАКІНЧИВ 85 років життя і з цього приводу відвідали його в його скромному домику на пустелі Неґев ізраїльський президент Зальман Шазар та, трохи згодом того самого дня, прем'єр Голда Меір з усіма членами уряду. Впродовж 10-ох днів будуть відбуватися в Ізраїлі церемонії у честь Ґуріона.

ІНДІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР Р. К. ХАДІЛЬКАР ЗАЯВИВ, що число бенґальських втікачів із Східнього Пакістану може дійти в Індії до 12 мільйонів під кінець цього року. Це може стати такою загрозою для внутрішньої ситуації Індії, що коли до того часу пакістанський уряд не створить умов, в яких ті втікачі могли б вертатися до дому і коли зовнішній світ не прийде з великою допомогою Індії, то Індія буде примушена перевести „односторонні заходи" у користь повороту втікачів до їх домів. Це була очевидна загроза війною Пакістанові.

ВІЛЬНІ Й КОМУНІСТИЧНІ КОРЕЙЦІ ПОГОДИЛИСЯ, щоб перевести переговори про вможливлення кругло 10 мільйонам корейців — віднайти одні одних і нав'язати контакти, перервані від Корейської війни. Ті переговори будуть відбуватися напереміну в столиці Південної Кореї Сеулі та в столиці Північної Кореї Пйонґянґу.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОВІДАЄ ДАЛЬШІ ЗАХОДИ ДЛЯ БОРОТЬБИ З ІНФЛЯЦІЄЮ; СПОДІВАЄТЬСЯ, ЩО 1972 РІК БУДЕ ДУЖЕ ДОБРИМ РОКОМ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ І ДЛЯ СВІТУ

Вашингтон. У своїй промові, виголошеній до американського народу в четвер 7 жовтня ц. р. увечері, през. Ніксон з'ясував напрямні економічної політики Уряду, спрямованої на стабілізацію американської економіки, що мали б бути здійснювані після закінчення періоду замороження цін і заробітних платень протягом останніх півтора місяця 1971 року і в цілому 1972 р. Стверджуючи, що започаткована ним нова економічна програма, зокрема ж намагання Уряду до зменшення коштів прожитку, були прийняті в основному прихильно усіма шарами американського суспільства, Президент заповів, що Уряд його плянує й далі продовжувати нагляд над цінами, заробітними платнями і також прибутками, встановлювання яких мало б бути реґульоване і стримуване певними обмеженнями, базованими на співпраці Уряду з усіма секторами суспільного життя — із світом праці і підприємств, з фармерами і консументами, з членами Конґресу і з стейтовими та місцевими урядами й установами. Згідно з урядовим пляном, ціни і заробітні платні в період після їх замороження мали б бути стримувані в такому відношенні, щоб з кінцем 1972 року можна було досягти 50-відсоткової редукції у збільшуванні коштів прожитку, значить зменшити їх з наявних 6% в 1971 році до 2 або 3% протягом найближчих 14 місяців. Контролю над справами цін і платень, як у деякій мірі також і прибутків мали б здійснювати покликані Урядом спеціяльні ради, складені з представників світу праці, індустрії і громадянства. В основі пляновані урядом обмеження мали б бути базовані на добровільній співпраці і координації заінтересованих чинників, але в деяких випадках Уряд буде добиватися їх дотримування навіть з допомогою кар. Покликана Урядом Комісія Цін буде координувати й реґулювати їх збільшування до потрібного мінімуму, не дозволяючи на понадмірні прибутки в цій ділянці. Окрема Рада Заробітних Платень буде стримувати загрозливі своїм інфляційним спрямуванням підвишки платень і заробітків, уодностайнюючи їх із кожночасними коштами прожитку. Контроля в цій ділянці буде базована на добровільній співпраці світу праці і бизнесу, але рішення цієї ради будуть користуватися силою права в їх здійснюванні. Очолювана секретарем скарбниці, Рада Коштів Прожитку буде співпрацювати з Комісією Цін і Радою Заробітних Платень, координуючи їх діяльність і допомагаючи їм у потребі урядовими санкціями. Щоб добитися успішного проведення своєї програми, базованої на Акті про Економічну Стабілізацію з 1970 року, Президент вимагатиме від Конґресу продовження дійсности цього Акту поза встановлену дату, тобто на дальший рік, аж до 30 квітня 1973 року. Закінчив свою промову през. Ніксон висловом певности, що 1972 рік буде не тільки дуже добрим роком американської економіки, але й великим роком для ЗСА і всього світу, і навіть історичним в намаганні встановити новий загальний добробут у світі миру.

Сенат схвалив 21 більйон долярів на оборону країни

Вашинґтон, Д.К. — Після 15 днів напружених дебат, вияснень і уточнень Сенат схвалив 82 голосами проти 4 законопроєкт про асиґнування суми в 21 більйон долярів на оборону країни. Противники Пентаґону, хоча вносили багато різних змін, практично добились тільки того, що зменшили загальну суму на 2 мільйони долярів. Але в схваленому законопроєкті є додаток, в якому закликається вивести американські війська з території В'єтнаму найдалі до шести місяців, чого добивались ліберальні члени Сенату. Однак, і вони проголосували за те, щоб ЗСА могли купувати в Родезії необхідний для оборони металь хром, без огляду на заборону-ембарґо, накладене на ту країну збоку Об'єднаних Націй за її расову політику. Схвалений законопроєкт про видатки на оборону буде тепер розглядати об'єднана Сенатсько-Палатна Конференція. Сенат зменшив на 1.1 більйона долярів суму, призначену на розбудову й удосконалення протибалістичних ракет типу „Сейфґард", і „заморозив" розбудову двох оборонних гнізд з такими ракетами, хоча Уряд президента Ніксона і Пентаґон були проти такого обмеження. Однак, Пентаґон одержить досить фондів, щоб замовляти нову зброю та провадити досліди й удосконалювання в ділянці оборони країни.

Об'єднані Відділи УНС Коннектикат влаштовують „Союзовий День"

Виллимантик. — З ініціятиви голови Округи Об'єднаних Відділів УНС в Коннектикат і заступника головн. предсідника УНСоюзу проф. І. Телюка відбулися ширші сходини представників Округи УНС в стейті Коннектикат, на котрих винесено однозгідне рішення — відзначити День УНСоюзу в місцевості Виллимантик. Водночас із цим однозгідним рішенням обрано на голову Святкового Комітету секретаря Відділу 387 Василя Олійника, з повним дорученням вести всі обов'язки голови в плянах тієї імпрези з належною запорукою допомоги всіх Відділів стейту Коннектикат. У програму „Союзового дня" — рішено включити бенкет і забаву та назначено відпоручника від Головного Уряду УНСоюзу на головного промовця. Ним буде головний радний і обласний організатор УНСоюзу Степан Гавриш. Відбудеться цей „Союзовий День" 17 жовтня 1971 року.

Крім головного промовця, запрошено до мистецької частини програми Союзового Дня проф. Зою Маркович — найбільш популярного автора музичного збірника „Співають Соловейки" з Філядельфії, Па. „Тріо Соловейків" під мистецьким проводом проф. Зої Маркович з її музичною обрібкою пісень є знані, як „Вокальне тріо Соловейки" СУМА у Філядельфії. Запрошено також танцювальний ансамбль Осередку СУМА з Гартфорду, під

(Продовження на стор. 3-ій)

Совєти знову шантажують Берліном Західню Німеччину

Бонн. — Західньо-німецька преса у дописах своїх кореспондентів з Америки виявила, що совєтський міністер закордонних справ Андрей Громико у розмові з міністром закордонних справ Німецької Федеративної Республіки Західньої Німеччини Вальтером Шеелем в минулому тижні в Ню Йорку висловив „суґестію", що Західня Німеччина повинна ратифікувати пакти, що їх підписала з Москвою і з Варшавою, ще поки ввійде в життя порозуміння амбасадорів чотирьох великодержав у Німеччині щодо Берліну. Сам міністер Вальтер Шеель потвердив це у своєму телевізійному виступі. Насправді це рівняється шантажеві, що коли Західня Німеччина не ратифікує негайно тих договорів, то те порозуміння про Берлін, яке передбачує чисто людські полегші для мешканців Західнього Берліну — щоб вони могли відвідувати своїх кревних і приятелів у Східньому Берліні і щоб наземна комунікація між Заходом і Західнім Берліном відбувалася без перешкод збоку комуністів — залишиться безвартісним клаптиком паперу. Громико заявив, що СССР „не буде стояти з пустими руками", поки той берлінський договір увійде в практику. Східньо-німецький уряд, очевидно з наказу від Москви, робить різні труднощі щодо практичного застосування порозуміння амбасадорів щодо Берліну. Західньо-німецький соціялістичний уряд Віллі Брандта опинився внаслідку тієї совєтської вимоги під новими атаками збоку консервативної опозиції, яка закидає Віллі Брандтові, що той зробив усе, чого хотіли Москва і Варшава — не діставши нічого в заміну.

Голови комуністичних делеґацій бойкотують Паризьку конференцію про В'єтнам

Париж. — Голови північно-в'єтнамської делеґації Хуан Туї і делеґації В'єтконґу пані Нґуєн Ті Бінь вже на другому з черги засіданні Паризької конференції про В'єтнам, 131-му засіданні від початку конференції, були відсутніми, що американська преса коментує, як бойкот, щоб свідомо поменшити значення тієї конференції. Американський амбасадор Вілліям Дж. Портер просив комуністичну сторону подати число і призвища американських вояків, які померли в комуністичному полоні. Речник Північного В'єтнаму, Нґуєн Тань Ле, відповів, що у списку, що його проголошено в грудні мин. року, подано, що 20 осіб померли. Коли Портер запитав, чи від того часу не зайшли якісь зміни, той північно - в'єтнамський комуніст заявив, що та листа була „комплектна". Зрештою — комуністичні промовці лаялися знову проти минулонедільних президентських виборів у Південному В'єтнамі, назвавши їх „ганебним фарсом" і вимагали, щоб Америка перестала підтримувати південно-в'єтнамського президента Нґусна Ван Тіє та відкликала всі свої збройні сили з В'єтнаму. Амбасадор Портер відповів, що коли комуністи вважали, що ті вибори у Південному В'єтнамі були фарсом, то чому вони старалися перешкодити їм бомбами ракетами і застрашуванням людей.

Єгипет наполягає на очищення Ізраїлем усіх окупованих ним земель

Об'єднані Нації. — Єгипетський міністер закордонних справ Махмуд Ріяд заявив у своїй великій промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй у середу 6 жовтня ц. р., що відкриття Суезького каналу може відбутися тільки тоді, коли Ізраїль заявить готовість звільнити всі без вийнятку окуповані ним у червні 1967 року арабські землі і коли Єгипет матиме ґарантію, що відтягнення ізраїльського війська трохи вглиб Синайського острова із східнього узбережжя Суезького каналу не сприятиме дальшій ізраїльській окупації. Однак єгипетський міністер не поставив ніякого терміну, до якого Ізраїль мав би евакуювати арабські землі і заявив також, що Єгипет не наполягає на переведення негайно дебат на Генеральній Асамблеї про ситуацію на Близькому Сході. Ці два пункти у промові Ріяда коментатори вважають, як своєрідну концесію американському державному секретареві Вілліямові Роджерсові, даючи йому таким чином більше часу на продовжування його посередницьких заходів. Махмуд Ріяд заявив, що коли б Ізраїль заявив свою згоду на відкликання своїх військ до кордонів з-перед червневої війни 1967 року, то настав би негайно мир. — Однак Ізраїль рішуче відкидає таку суґестію, заявивши неоднократно, що він не може відновити умовини, з яких власне й почалася війна у 1967 р. Ізраїльський прем'єр Голда Меір відкинула в середу 6 жовтня суґестію державного секретаря Роджерса, що єгипетське військо повинно вступити на східній беріг Суезького каналу, коли відтіль відійде ізральське військо, уможливлюючи відкриття Суезького каналу.

У 50-РІЧЧЯ ЛЕОНІДА ПОЛТАВИ

Філятельфія (М. Г.) — З нагоди 50-ліття Леоніда Полтави, широковідомого поета, письменника, драматурга, лібретиста, автора творів для дітей і талановитого журналіста, відбудеться у філядельфії 16-го жовтня ц. р. в 6-тій год. вечора в залі „Тризуб-а" 4932 Н. Брод Ст. його літературний вечір заходом Об'єднання Жінок ООЧСУ та місцевого відд. АДУК-у. В програмі, крім слова про Леоніда Полтаву, яке виголосить проф. д-р Г. Лужницький, та читання творів самим автором і рецитаторами, запляновано теж музичні точки, виконання творів присвячених Л. Полтаві та декілька несподіванок.

У ВІННІПЕҐУ ВІДБУВАЄТЬСЯ ДЕСЯТИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Вінніпеґ. — З кінцем цього тижня тут відбувається Десятий Конґрес Українців Канади, найвищої парляментарної організації українців у тій країні, яка вибирає Комітет Українців Канади, відомий під скороченою назвою КУК, що є відповідником Українського Конґресового Комітету Америки. Комітет Українців Канади був оформлений 30 років тому на базі п'ятьох найбільших організацій і установ українців Канади. З уваги на те, що від того часу ця база значно поширилася, перед теперішнім Десятим Конґресом у пресі відбулася дебата над справою змін статуту, зокрема вибору Президії КУК. Важливість цього Десятого Конґресу Українців Канади підкреслює також факт, що промовцем під час конґресового бенкету буде прем'єр країни П'єр Трудо. Почесним гостем Конґресу буде губернатор Саскачевану д-р Степан Воробець, що сам є українського роду.

Конґрес мав початися вже в п'ятницю, 8-го жовтня в приміщеннях готелю Форт Ґері. У програмі Конґресу того дня були передбачені — крім відспівання гимнів, молитви та слова президента КУК о. митрата д-ра Василя Кушніра — привітання мейора Вінніпеґу Степана Дзюби та привітання прем'єра Манітоби, вибір Президії Конґресу, вибір Конґресових комісій та прийняття Конґресового правильника.

В наступному дні, в суботу 9-го жовтня, в програмі Конґресу передбачене звітування екзекутивного директора д-ра Я. С. Кальби, звідомлення Статутової комісії, звідомлення Шевченківської Фундації та голів поодиноких Комісій, відчитання звідомлень звітів поодиноких Відділів КУК, опісля звідомлення Контрольних Комісій, дебати над звітами та уділення абсолюторії, дальше програмові доповіді проф. Б. Боцюркова і проф. Ю. Даревича, плян праці КУК та знову дебати над доповідями і пляном праці. Ввечері тієї суботи передбачений великий конґресовий бенкет з виступом прем'єра Трудо та інших промовців і вшануванням губернатора д-ра С. Воробця.

В неділю, 10-го жовтня, після Богослужень в місцевих українських церквах, працюватимуть Конґресові Комісії, а ввечері того дня відбудеться великий конґресовий концерт із виступами відомої оперової співачки Іванки Миґаль з Метрополітальної опери в Ню Йорку та відомого піяніста - віртуоза Романа Рудницького.

В останньому дні Конґресу, в понеділок 11-го жовтня, передбачені звідомлення Комісій, дискусія і схвалення резолюцій, схвалення змін статуту та звідомлення Номінаційної комісії і вибір Президії КУК.

У Конґресі передбачалося численну участь делеґатів і гостей. Складові організації, що ними є Братство Українців Католиків, Союз Українців Самостійників, Українське Національне Об'єднання та Ліґа Визволення України мали право висилати по 100 делеґатів, а інші складові організації не більше, як по 50 делеґатів. Відділи КУК були управнені вислати по одному делеґатові від кожної організації, що входять у їх склад на місцях.

Світовий Конґрес Вільних Українців на тому Конґресі репрезентуватиме президент Йосип Лисогір, а Український Конґресовий Комітет Америки екзекутивний директор мгр Іван Базарко.

У Філядельфії відбулися „Бенкет, що не відбудеться" і відзначення річниці Архиєпископського Синоду УКЦ

Філядельфія (Н.Н.). — В неділю 3-го жовтня ц.р. місцева громада та округа влаштували „Бенкет, що не відбудеться" і врочисто відсвяткували 2-гу річницю Четвертого Архиєпископського Синоду Владик УКЦ. В намірення Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа та Патріярхату була відслужена Божественна Літургія в церкві Царя Христа о год. 10-й рано. Святу Літургію відправили парох церкви о. Василь Головінський в сослуженні о. Ізидора Сохоцького і о. Давида Клуні. Святочність хвилини піднесли масова участь мирян, представників товариств та молодечих організацій, що прибули з їхніми прапорами. У вщерть виповненій церкві важко було поміститись. Прибули також миряни з поблизьких парохій. Проповідь виголосив о. Василь Головінський. Масові Святі Причастя, що їх жертвували вірні в намірені Первоієрарха Блаженнішого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа та грімке трикратне „Многая Літа" було їхнім виявом любови, відданости та пошани Голові нашої Церкви, Ісповідникові віри, і маніфестацією підтримки усіх його змагань за Помісність і Патріярхат та за краще завтра нашої Церкви.

Після Служби Божої відбулася зустріч духовенства і мирян в парохіяльній залі. Молитвою, що її провів о. Парох, розпочато святочну зустріч. Присутні почули уривок із записаного на стрічку слова Блаженнішого Верховного Архиєпископа, що його він виголосив під час свого побуту в Церкві Царя Христа. Доповідь виголосив голова Збіркового Комітету Фонду „Церква в потребі" д-р Мирослав Навроцький, зазначуючи, що помимо всіх труднощів і невдач не треба зневірюватись і тратити надії. Від нашої витривалости й послідовности залежатиме доля нашої Церкви. Маймо віру в Божу Справедливість і того, хто стоїть на сторожі прав нашої Церкви — нашого Верховного Архиєпископа. Наші інституції в Римі забезпечені, від нашої моральної й матеріяльної допомоги залежить їх дальший розвій.

Другу доповідь виголосив містоголова Краєвої Ради Мирян і місцевого Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦ проф. Мирослав Ла-

(Закінчення на стор. 4-ій)

КОНФЕРЕНЦІЯ ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ ВІДБУДЕТЬСЯ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — На 30 жовтня ц. р. запляновано в Ню Йорку Конференція і бенкет Товариства Української Кооперації, ТУК, що відбудеться в приміщенні Українського Інституту Америки при 2 Схід 79 вулиці. Реєстрація делеґатів і гостей розпочнеться о 1-й г. дня, від 1:30 — відкриття і реферати, що їх прочитають пп. О. Плешкевич, Я. Ганкевич, д-р Я. Гарасимів і Б. Антонович. О 7-й г. вечора поблизу Інституту, в ресторані при вул. Медізон розпочнеться бенкет, з виступом урядового представника з Вашинґтону М. Ґреґорі, господарем бенкету буде інж. Д. Григорчук. У неділю 31-го жовтня, сказано в програмці, на 10-ту г. ранку призначено Загальні Збори.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Український парлямент у Канаді

У Вінніпеґу відбувається Десятий Конґрес Українців Канади, цього справжнього українського парляменту в тій країні, в якій українці мають не тільки право, але й причини почувати себе співгосподарями, і не тільки, як її громадяни, але й як українці. Це був тодішній редактор „Свободи" о. Нестор Дмитрів, який уже в 1896-му році відвідав з доручення створеного два роки раніше Українського Народного Союзу наших поселенців - піонерів у Канаді й опісля назвав свій репортаж із цих відвідин багатомовно: „Канадійська Русь", що згодом прийнялося як окреслення українських груп по обидвох боках ріки св. Лаврентія: „Американська Україна" чи „Канадійська Україна". Таке давнє окреслення з повним правом можна вжити власне до українців у Канаді.

Це доказують численні факти. Роля українців, як групи, в житті і розвитку Канади, визнана поруч такої ж ролі англосаксонців, французів та німців. Що більше, роля українців, як групи, та поодиноких українців, як осіб, у формуванні тієї країни, як національно - культурної мозаїки, не поступається перед ніким. Це не є припадок чи ласка, що гостем на Конґресі Українців Канади буде голова уряду країни, прем'єр Трудо, як і високі та найвищі представники провінційних урядів. Це логічний наслідок минулого вкладу, теперішньої ролі та майбутнього потенціялу українців у тій країні. В історії українських поселінь, як і в українській історії взагалі, українці Канади записали багато світлих сторінок.

Очевидно, що ми, українці в Америці, пишаємося успіхами наших братів у Канаді і в багатьох випадках беремо собі з них приклад. Ми могли б і повинні взяти собі приклад також із підготови до Десятого Конгресу Українців Канади та їх подивугідної зрілости в розгляді контроверзійних проблем. До таких належить на тому Конґресі зміна статуту найвищої української репрезентації в тій країні, Комітету Українців Канади. Передконгресові дебати в цій, як і в інших справах, на сторінках наших газет в Канаді могли б послужити прикладом арґументації, культури і пошани до інакомислячих. Немає причин сумніватися, що таким буде і теперішній їх Десятий Конґрес, за яким цілком певно з великою і оправданою увагою слідкуватимуть не тільки українці на Батьківщині і на поселеннях, але й наші приятелі та наші вороги. Дай, Боже, щоб цей Конгрес мав найкращі успіхи, чого йому від душі бажаємо.

Народовбивці обвинувачують

В офіційному органі ЦК КПУ, Верховного Совєту та Ради Міністрів УССР, що виходить українською мовою під назвою „Радянська Україна" в Києві, появилася п. з. „Змова приречених" погромницька стаття якогось кандидата історичних наук Ю. Римаренка спрямована не тільки проти українських „буржуазних націоналістів", але й проти „єврейських", тобто жидівських „реакційних сіоністів". З допомогою лайки, інсинуацій і неймовірних вигадок засуджується у статті „спілкування українського буржуазного націоналізму з найреакційнішою силою сучасности — сіонізмом". Поруч рабіна Меїра Кагане поставлено провідника ЗЧ ОУН Ярослава Стецька в їх нібито намаганнях змобілізувати світову опінію для зірвання дипломатичних та інших взаємин з СССР. Донцова, Островерху і Миляничa визначено, як пропаґаторів „ненависти ... проти трудового єврейського народу". Тарнович (Бескид), Кравців, Кубійович затавровані як „запеклі антисеміти" і водночас звеличники „форпосту вільного світу — держави Ізраїль". Президента УККА Л. Добрянського засуджується за співчуття, висловлене з приводу смерти ізраїльського прем'єра Ешкола, соціяліста Феденка — за те, що „сів за один стіл" з Ґолдою Меїр, і т. д.

Зібрані в статті обвинувачення заперечують себе самі своєю натягнутістю й абсурдністю. Денікінцям і... петлюрівцям закидається „вирізання 180 000 мирного єврейського населення України" в роки „громадянської війни". Називаючи головного отамана С. Петлюру „одвертим антисемітом та організатором масових єврейських погромів", „учений" автор статті обвинувачує водночас із цим жидівських сіоністів у творенні жидівських військових частин на допомогу ... Петлюрі в 1919-1921 роках. Закидаючи оунівцям недоказану ніякими конкретними фактами „безпосередню участь в арештах і розстрілах мирного єврейського населення" у Львові в червні 1941 року, київський режимний офіціоз обвинувачує разом із цим у ще тяжчих злочинах львівських жидів-сіоністів, заявляючи, що це вони „доставили гітлерівцям 20 тисяч приречених на смерть євреїв" ...

Обвинувачуючи з допомогою таких тверджень українських і жидівських „буржуазних націоналістів" у співпраці з гітлерівським окупаційним режимом, київський офіціоз керованих із Москви компартії й уряду УССР цілком промовчує основоположні в даному питанні факти. Договір про дружбу комуністичної Москви з Німеччиною Гітлера, у висліді якого знищено мільйони мирного жидівського населення в Польщі й інших окупованих гітлерівськими арміями країнах і згодом також в Україні — був підписаний у Москві керівниками совєтського ж таки уряду й партії, що між ними деякі ще й досі живуть у почестях. Закидуване ідеологам „буржуазного націоналізму" спрямовування „вістря ненависти" проти прогресивних „космополітів" 12 серпня 1952 року, коли згинули такі „проґресивні", а то й комуністичні жидівські письменники ки жидівських діячів культури, мистецтва й науки не тільки у кривавих 1930-их роках, але й пізніше, вже в 1950-их роках, хоч би під час масового розстрілу 204-ох „космополітів" 12 серпня 1952 року, коли згинули такі „проґресивні" а то й комуністичні жидівські письменники з України, як Давид Гофштейн, Перец Маркіш, Іцик Фефер і багато інших. Це не українські чи жидівські „буржуазні націоналісти", але таки сучасні кремлівські екстермінатори, очолювані Хрущовим, Брежнєвим і Косиґіним, довели до того, що протягом десяти років, з 1959 до 1970, жидівське населення СССР зменшилося з 2 268 000 у 1959 році до 2 151 000 у 1970 році.

Співпраця українців з жидами здійснюється не тільки серед української й жиівської діяспори поза СССР. Особливо ж активна співдія українських „буржуазних націоналістів" в тюрмах і концтаборах СССР, де вони караються, засуджені совєтськими судами за оборону людських і національних прав. Співпраця їх стверджена численними свідченнями колишніх українських, жидівських та інших совєтських політичних в'язнів, зокрема спогадами жидівського діяча Ібраґіма, що почнуть друкуватися в черговому числі „Свободи".

В. С-ко

ОСЬ-ОСЬ І — СОЦІЯЛІЗМ

Про оце „ось-ось" пише московська „Правда" з 27 вересня. А на вступі ще й моралізаторську оповідку оповідає про те, як молодий, легковажний маляр намалював був образ, але ніхто тим його образом не захоплювався. Та підійшов старий майстер, узяв з рук молодого пензель і — раз-раз! — надав тому образові досконалости і краси надзвичайної.

До чого все це „Правда" пише? А до того, що серед будівників соціялізму бракує власне отих майстрів з талантом і досвідом. А передусім бракує сумлінности у будівництві того клятого соціялізму, що його вже ніби 30 років тому збудували, але все ще будують.

Сама ж „Правда" подає на це переконливі приклади.

В місті Н. відкрили нове „вогнище культури" — кінотеатр. Широчезні вітражі-вікна, на фасаді — панно з кольорової мозаїки. Просторий вестибюль. Ясне, затишне фойє. Буфет з холодним пивом. На урочистому відкритті цього кінотеатру розпливались пахощі пишних троянд, виголошувались пишні промови. Першим почесним глядачам показали веселу кінокомедію. Але усій цій чудовій композиції бракувало маленької деталі: вентиляції. І вже на початку сеансу почесні гості обливались потом, і кінокомедія їх зовсім не веселила.

Ось у центрі міста Бобруйська стоїть новісінька, щойно збудована крамниця. Прекрасна торговельна заля з кількома продавцями, кабінет директора. В кабінеті директора, як і годиться, письмовий стіл, а на столі — телефон. За касою сидить касирка, а коло неї на цвяшку „книга для скарг".

Отже, ніби все в порядку. Але бракує одної дрібниці: немає в крамниці... краму. І сам директор дивується: „Чим же ми будемо торгувати?" Очевидно, завважує кореспондент „Правди", ці горе - хазяї міркували так: крам — дрібниця, була б крамниця, та були б у крамниці директор і продавці. До цієї завваги кореспондента треба було б внести ще таку корективу: а коли цій крамниці соціялістична промисловість не постачає краму, то хіба зарадять тут справі і десять директорів?

До редакції „Правди" прислали з міста Ульяновська кольорову поштову картку, видану Міністерством зв'язку. На картці новий, гарний п'ятиповерховий житловий будинок з бальконами. Але те, чого не побачив фотограф, побачили і на власній шкірі відчули мешканці дому. В цьому будинку бракує одної дрібниці: доброго даху. Третій рік підряд горішні поверхи під час дощу заливає вода.

Понад десять років красується над Москвою - рікою міст, що з'єднує Лужники з Ленінськими горами. Поштова картка з цією надзвичайною спорудою обійшла цілий світ. Та коли милуватися тим мостом не на картці, а в натуральному вигляді, то не можна не завважити, що творці його, виконавши величезну роботу, не поклали буквально трьох - чотирьох завершальних „мазків".

Збоку Ленінських гір, — пише кореспондент „Правди", — обабіч мосту будівники „забули" зробити троє-четверо сходів до ріки. І тепер у негоду глинястою кручею збігають брудні потоки, і люди мусять борсатися в болоті, щоб якось спуститися на надбережжя або дістатися вгору до станції підземної залізниці. А це ж не десь там у Кобеляках, а в столиці Совєтського Союзу", в „первопрестольній" Москві!

Місцеві мешканці спробували були самотужки направити огріх майстрів: з одного боку збудували такі - сякі дерев'яні сходи. Та ба, цей „мазок" ще більше спотворив картину.

Кореспондент слушно ставить питання: таке діється в самій Москві, а як же на її периферіях? При чому має на увазі тих „щасливців", що переселюються із старих, тісних халуп у нові мешкання. Відповідь невтішна. І знову ж таки причиною цього — „дрібниці": навколо нових будинків місяцями височіють гори неприбраного будівельного сміття, в дверях — щілини, віконні рами не відкриваються, а водопровідні крани, навпаки, не закриваються.

Листи - скарги на такі „дрібниці" приходять до редакції „Правди" сотками. Кореспондент наводить кілька витягів з цих листів:

„15-го лютого ми одержали мешкання в першому мікрорайоні м. Подольська, — пише Т. Гаврилова. — Раді були безмежно. Та ось уже вересень надворі, а якби ви поглянули, що діється навколо. Страшенна грязюка, під самими вікнами лежать купи цегли, що залишилась після будови. Біля дому — незасипана яруга..."

„У п'ятьох мешканнях будинку ч. 8/67 при Набережній вулиці, — пишуть читачі „Правди" з Івана - Франківська, — протікали стелі, коли будинок заселявся. Ми мешкаємо в цьому будинку вже третій рік, але й досі стель не направлено, і мешкання дедалі гіршають..."

А ось пише А. Козакова з київського передмістя Русанівки:

„У 1968 р. до нашого восьмиповерхового будинку ч. 3/1 привезли личкувальну плитку. Почали обличковувати будинок. Ми всі дуже тішилися. Аж раптом припинили всі роботи і поїхали. І плитку покинули. Вона пролежала два роки, її били, забирали до себе кому не лінки..."

Кореспондент дивується: чому так діється? І тут відповідь проста: є держава — монополістка, яка називає себе соціялістичною, але немає господарського ока, немає господаря, який доглянув би усі ті „дрібниці" і, як досвідчений майстер — раз - раз! — домалював би картину, намальовану партачами.

МІШАНІ ПОДРУЖЖЯ

Тільки принагідний перегляд бюлетенів кількох наших парафій, в яких повідомляється про вінчання, як і принагідне опитування кількох парохів двох наших Церков, Православної і Католицької, як і загальновідомі факти одруження українок і українців з особами інших етнічних походжень, як також багато голосів на цю тему в нашій пресі ставлять знову у повній ширині одну з найскладніших і найтрудніших проблем нашого життя: мішані подружжя.

Можна різно вияснювати й виправдувати це явище: невідхильним і нормальним поступом природної асиміляції, — непереможним впливом чужомовного оточення, — почуваннями молодої людини сильнішими за арґументи патріотизму, — спеціяльними обставинами й умовинами життя молодих людей, що не мають стику з українськими осередками. Можна почути навіть заввагу, що проблема української державности не залежить від того, чи українська громада в Америці буде більша чи менша, і тому нема чого перебільшувати зло мішаних подруж для української справи, тим паче, що коли зміниться міжнародна коньюнктура, розлетиться Совєтський Союз і воскресне самостійна Україна, то українство стане настільки атракційним, що відродиться українських сантимент у дітей і внуків з мішаних подруж, і вони пригадають собі свій український рід...

А втім, у цілій Америці, в усіх її етнічних групах існує власне могутня течія за збереження своєї національної особовости, і це вже незаперечна правда, що теорія „перетоплюючого казана", збанкрутувала, а на її місце прийшла актуальна теорія держави з різнорідними етнічними культурами й аспіраціями. Ось, у тижневому огляді подій „Н. Й. Таймс" з 5 вересня писав: „Як чорні сепаратисти борються за базу власної сили, так і етнічні групи почали боротися за власні сепаратистичні інтереси..." Ці інтереси американських українців не є розбіжними з інтересами Америки. Ця проблема розв'язана у нас теорією „двох батьківщин", що її зформулював був і удокументував д-р Лука Мишуга, і вона вдержалася в практиці не тільки у З'єднаних Стейтах, але й в Канаді і всіх інших країнах, де постали великі українські вільні колонії. І тому нема ніякого сумніву, що коли мішані подружжя у життьовій практиці сприяють „перетоплюючому казанові" і приспішують процес денаціоналізації, то вони не є в інтересі української спільноти. Що більше: хоч із мішаних подруж в першому й другому поколінні виросли такі активні американські державні мужі, як Спіро Еґню й Едмунд Москі, дійсність доказує, що діти з мішаних подруж здебільша байдужі супроти політично - суспільних проблем, менше активні і тому мішані подружжя не приносять великої користи й американському народові.

Очевидно, що не можна цілком зупинити процесу природної асиміляції. Але можна і треба його зупиняти, сповільнювати, треба йому протидіяти. Не сепаратизмом, не ґеттоїзмом, а власне плеканням тісного духового зв'язку з батьківщиною батьків та з ідеалами і традиціями, що їх батьки привезли на американську землю з України, поруч з активізацією в американському суспільстві, в партіях і організаціях. Проблема мішаних подруж дуже різногранна. Тому її не можна примітивізувати, не можна спрощувати її будь - якими генеральними формулами. Не можна узагальнювати окремих випадків, які бувають дуже відмінні, а то й взаємосуперечні.

Ось, беручи приклади з відомих фактів, дівчина, народжена в Америці у третьому поколінні, обдарована гарним голосом, вступила до місцевого українського хору і „Пласту" і так перейнялась українством, що нізащо не захотіла вийти заміж за неукраїнця. Ставши високоосвіченою професіоналісткою і маючи близько 30 років — таки вийшла заміж за активного українського діяча-професіоналіста. Відомі випадки, коли син або донька ставлять своїх батьків перед доконаний факт своїх заручин — або й навіть засекреченого вінчання з чужинцем чи чужинкою. Відомі випадки втечі доньки з батьківського дому, щоб вийти заміж, переступивши межі не тільки національности, але й раси. Є випадки, коли мішані подружжя живуть щасливо і втримують сердечні зв'язки з своїми українськими батьками, зберігаючи таким чином посередній зв'язок і з українством. І навпаки, є численні випадки, коли власне однорідне українське подружжя розлітається, розбивається об розбіжності вдач і нахилів. Буває, що дитина сама лине до товариства українських однолітків, але буває теж, що дитина настільки переймається почуттям меншовартости, що вихоплюється з-під впливу батьків і визнає тільки чужомовне середовище, чужомовне товариство, не цікавлячись українською проблематикою і предметами украïнознавства.

Але це проблема не так дітей, як батьків. І знову же дійсність доказує, що коли батьки виховують своїх нащадків від раннього дитинства в українському дусі, не ображають у дітей і молоді їхніх теплих почувань до Америки, але й уміють защепити їм гордість з свого українського роду, то такі діти шукають українського товариства і знаходять собі подругів в українському середовищі.

Є батьки, які свідомо й пляново дбають про те, щоб забезпечити своїм дітям можливість знайомитися з українцями - українками. Фактом є, що українськ літні оселі в ЗСА й Канаді, всі українські молодечі організації

(Закінчення на стор. 3-ій.)

НА ПОХОРОН ДРУГА

У багатьох гірських народів був та, мабуть, і є подекуди звичай передавати новини з допомогою ударів барабана чи, як було в Карпатах, сумну вістку про смерть — з допомогою трембіти. Жалібно плакала - голосила трембіта за гірським хребтом, і вже сусідні села знали, де сталося лихо. В Еспанії серед гірського населення басків є звичай передавати ударами в бубон вістки, і коли такий віковий „радист" умирає, його ховають з особливими почестями. Часто й поліція прислухається до глухих далеких ударів, але їх не кожний може розшифрувати.

Не буде похоронної церемонії, якщо не брати в рахубу пресових вісток, на похороні ще одного друга вільної людини — великого торонтського щоденника „Телеграм", який припинив на початку жовтня своє існування. Причина — фінанси. Ще так недавно знаменитий канадійський журналіст Пітер Вортінґтон на сторінках того щоденника писав про поневолену Україну і її визвольні змагання, про Київ, С. Караванського, В. Мороза й ін., так недавно „Телеґрам" присв'ячував українським справам і проблемам чимало місця, і завжди з такою прихильністю, що її не легко знайти в більшости інших видань. Нині цієї газети немає.

„Телеґрам" виходив упродовж 95 років, інформував, радів, сумував, був своєрідним живчиком - пульсом канадійських і світових подій. Тепер адреси його передплатників купив за 10 мільйонів долярів інший торонтський щоденник „Дейлі Стар", як і більшість машин та приміщень. 1.200 працівників „Телеґраму" домагались підвищення платні, а нині вони шукають праці. Сотні тисяч читачів залишилися по-своєму сиротами, бо не стало їхнього інформатора - трембітаря, який намагався об'єктивно знайомити людей з людьми із найближчої торонтської вулиці і з найдальших закутків Паміру чи Тибету.

„Телеґрам" не перший щоденник у Канаді, якого поховали читачі з почуттям смутку (адже цілком інше почуття було в чесних канадійців, коли вони „ховали" комуністичний пропаґандивний щоденник). „Телеґрам" — це вже одинадцятий з черги щоденник, що перестав виходити від кінця другої світової війни. Нині Торонто має два щоденники: „Дейлі Стар", зміцнений деякими силами з „Телеґраму", і „Гловб енд Мейл", який має порівняно невеликий наклад і тепер напевно буде зростати. Але й видатки на папір, друк, персонал зростають. Преса—це не тільки засіб відображення життя, це й частина самого життя, і коли воно ускладнюється — преса чи не першою відчуває „підземні поштовхи" в економіці країни.

Good bye "Telegram", good bye our friend!

Леонід Полтава

З НАШИХ БУДНІВ

„ЩАСТИЛІС!"

І ще раз, — а як же часто це тепер буває! — „з журбою радість обнялась"... Ось так почуття радости з приводу 25-річчя існування Об'єднання Українських Лісників і Деревників (ОБУЛІД), почуття, що обгортає серця всіх живих ще друзів та ентузіястів лісової премудрости, скаламутила і вкрила хустиною смутку вістка, що в далекій Еспанії помер основоположник товариства і перший його голова, інж. Богдан Лучаківський...

У різношерстому людському муравельнику — в ДП-таборі на Карльсфельді коло Мюнхену, рівно 25 років тому зродилася ідея заснувати це перше на еміґрації професійне товариство українських лісників і деревників, що його душею, мотором і просто фанатиком був довгі роки покійний інж. Лучаківський. Живі ще досі учасники першого з'їзду наших лісників у найбільшій таборовій „галі" в Карльсфельді! Там не тільки покладено основи під створення Товариства і прийнято формальний статут, там же тоді створено своєрідний культ лісу та його романтики, його таємничих, відвічних законів, створено теж церемоніял товариських лісницьких зустрічей, таких ориґінальних та приємних, переплітаних невідступним і непідробленим лісовим-гумором.

xxx

Наш ОБУЛІД, як виходить, має двох визначних патронів: одного на небі, другого на землі. На небі патронус Т-ву св. Евстахій або Остафій — покровитель всіх мисливців, мабуть ще досі не викреслений з календаря. А на землі став почесним патроном письменник і поет, Роман Купчинський, сам закоханий у ліс майже так само, як і в свою стрілецьку Музу, автор чарівних оповідань з мисливського життя. Це він подарував нашим обулідівцям їхній привітальний клич „Щастиліс!", — він скомпонував для них лісницький гимн „Гей, зелені ліси-бори". Заслужений діяч ОБУЛІД-у, його літописець та редактор „Вістника", інж. Іван Вінтоняк, не хотів зрадити авторові цих рядків, хто проєктував лісницькі відзначення: золоті для „еліти" і срібні для „маншафту"...

Кожночасний голова Т-ва носить теж гонорoвий титул „лісмайстра", а цими лісмайстрами досі були: сл. п. інж. Б. Лучаківський, інж. Пік-П'ясецький, інж. Ів. Вінтоняк, інж. Яримович, інж. Ґудзовський, а на ювілейному з'їзді ОБУЛІД-у, що відбувся 2-го жовтня у Народному Домі в Ню-Йорку, знову вибрано „лісовим царем" інж. Е. Бачинського, що до свого почесного титулу носить ще й ім'я самого св. Евстахія, так що многолітствіям на його честь справді не було кінця! Рясними оплесками зустріли учасники з'їзду появу інж. Адама Шмериковського, який щасливо вернувся з того світу (вийшов живий з пожежі моторівки на повному морі!).

Приємно було бачити на з'їзді лісників уже з нового, американського нарибку, як інж. М. Чаповського: це запорука, що при зміні варти Товариству не забракне свіжої, лісницької крови! На порозі нового 25-річчя бажаємо обулідівцям успішного відмолодження Товариства та його поповнення новими членами і голосами, щоб ще довгі роки дзвеніли на їхніх зустрічах бадьорі слова їх романтичного привіту „Щастиліс" і „Многостріч!"

Ґкер

Л. Зінчук, Г. Костюк

КНИЖКА-ДОКУМЕНТ

(2)

Офіційна мова на фабриках, залізницях, у поштах, лікарнях, профспілках та інших поспіль російська, оскільки ввесь керівний склад цих державно - громадських та культурних установ — росіяни або зрусифіковані місцеві чи напливові елементи. З криком у душі автор інформує, що зрусифіковано майже ввесь провідний склад Київського театру опери та балету. Нема досі українського Інституту кінематографії, хоч потреба такого інституту — кричуща і домагання українського суспільства такого інститут — давнє. Керівний склад української кінематографії переважно росіяни, які української мови не знають і не хочуть знати. Фільми робляться російською мовою, а тоді дублюються українською. Це все свідчить, як далеко відсунено Україну назад навіть порівняно з добою Українфільму в 20-их роках.

Шовінізм напливового російського елементу в Україні широко розповсюджений і, що найтрагічніше, толерований владою. Бо тільки в таких умовах могли безкарно пройти такі ганебні факти, як осквернення пам'ятника Шевченкові в Києві доцентом медичного інституту Тельновою, або суворе попередження заслуженому письменникові, покійному Андрієві Малишкові, від партійної організації Спілки Письменників за його нібито зауваження якомусь листоноші про розповсюдження російськомовних формулярів тоді, коли повинні бути українські. Автор був свідком пожежі бібліотеки й архіву стародруків Української Академії Наук, під час якої „несподівано" перестали працювати гідранти, забракло води і унікальні українські документи горіли протягом трьох днів.

Багато разючих фактів подає автор про самодурство партійної бюрократії, зокрема про злочинні антиукраїнські й антиісторичні акти партійної совєтської цензури. Серед багатьох фактів звертає на себе розповідь про складання першого українського п'ятитомового „Біобібліографічного словника" українських письменників. Учені бібліографи та історики літератури сумлінно опрацювали й подали довідки про всіх видатних українських письменників. Коли ж готовий проєкт дійшов до партійних цензорів (начальник Головліту полковник Поздняков) та наглядачів (Шамота і Скаба з ЦК партії), то працю затримано, знайдено в ній багато „контрреволюції" та „націоналізму". І тільки після спеціяльної „чистки" тексту словник вийшов. Але в ньому вже не було й згадки про п'ятитомову історію української літератури М. Грушевського, не було численних праць, творів і навіть прізвища не згадувались: Сергія Єфремова, Володимира Винниченка, Спиридона Черкасенка, Богдана Лепкого, Миколи Хвильового, Костя Буревія та багатьох інших.

Знайде тут читач обурливі факти знищення українських культурних пам'яток, українських церков, голосну історію з антисемітською книжкою „Юдаїзм без прикрас" Т. Кичка. Якби автор скінчив свою книжку на цих матеріялах, які ми частково згадали, то вона була б важливим документом тільки русифікації. Але він коло своїх спостережень набагато поширив. І від цього книжка ще більше виграла.

В кількох великих розділах він ще подав дуже важливі факти про зріст активної опозиції проти існуючого гніту. Крім політичного та економічного коріння в Україні, цей рух має ще глибоку національну основу. Про це дуже переконливо, спираючись на незаперечні документи, розповідає Іван Коляска. Він подає довгий перелік опозиційних явищ, починаючи з вересня 1959 року. Бунт української молоді, що її вислано на працю в Казахстан, робітничий страйк у Новочеркаську, страйки і протести в одеському порту, на фабриці мотоциклів у Києві, протирежимні листівки на святкуванні 1 травня 1964 р., червоний прапор на фабриці шовку в Дарниці з написом: „Геть Хрущова! Хай живе вільна Україна!" та багато інших. Історія опору русифікації охоплює не тільки Україну, але й інші національні республіки. І в цьому теж велика цінність книжки Івана Коляски.

Свої спостереження й характеристики сучасних суспільних процесів в Україні Іван Коляска дуже вдало подає у трьох виявах: перший — це люди відважні, чесні, віддані до кінця українському трудовому народові, що ризикують всім, навіть власною свободою й життям, ведуть відверту боротьбу проти всіх неподобств влади, зокрема проти злочинної русифікації та розпаношеного російського шовінізму. У розділі „Опозиція стає відвертою" автор подає багато надзвичайно цікавих фактів і прикладів.

Другий вияв — це ті найчисленніші, що мовчать. Залякані терором, не маючи відваги і людської гідности, вони змушені робити те, що

(Продовження на стор. 4-ій)

МІШАНІ ПОДРУЖЖЯ

(Продовження зі стор. 2-ої)

дали вже нагоду сотням ю-чатись. Немає кращого засонаків і панночок познайоми-бу протидіяння мішаним потись, заприязнитись і повін-дружжям, як створювання нагоди молодим людям — знайомитись. Немає сильнішого засобу протидіяння явищу мішаних подруг, як виховання дітей батьками, як родинний дім, як родинна атмосфера. При всьому вибуялому індивідуалізмі сучасної молоді і при всьому великому впливові чужоземного оточення на наших дітей, батьківський вплив, родинний дім і родинна атмосфера таки мали, мають і матимуть велетенський вплив на формування психіки дітей і молоді. Коли чуємо інколи від якоїсь матері: „Мій син — моя донька — напевно не оженить з чужинкою — не вийде заміж за чужинця" — то вона може інколи помилитися. Але маємо на очах багато - багато випадків, коли дійсно діти таких дбайливих, розумних батьків-виховників одружуються в українському гурті не тому, щоб зробити приємність батькам, і не тому, що так наказує їм український патріотизм, а просто тому, що вони так звикли до українського товариства, до того, що вони і їх товариші — українці, що й їхнє однорідне українське подружжя виходить наче автоматично, природно, послідовно.

Нема для таких складних проблем цілющих рецепт, нема твердих правил. Але коли вже мова про правила, то існує одно таки вічно актуальне: батьки мусять займатися своїми дітьми від їх наймолодшого віку, батьки мусять дбати за те, щоб їхні діти мали товариство українських одноліток, батьки мусять дбати за вможливлення своїм дітям пізнавати середовище і навчитися, що український юнак чи українська дівчина — не гірші за не-українських.

Суспільність зі свого боку повинна поступати так, щоб вона була атракцією і притягала молоде покоління, а не відштовхувала його своїм примітивізмом, загумінковістю та безнастанними сварами.

Об'єднані Відділи УНС Коннектикат влаштовують „Союзовий День"

(Закінчення зі стор. 1-ої)

керівництвом панни Наді Кравець.

До участи в Дні запрошені: посадник міста п. Ноель і виборний п. Юджін Лярівер, та парохи від українських церков та інші визначні особи.

Перед офіційною частиною частиною програми бенкету відбудеться „коктейл", почавши від год. 12-ої полудня, що триватиме аж до 2-ої, початку програми Дня, в будинку УНДому.

Під час бенкету в головній частині програми заплановано привітати всіх представників від українських установ, товариств та організацій, котрі будуть запрошені Відділами УНСоюзу по всіх місцевостях стейту, і які зголосяться до секретарів Відділів УНС найдальше до дня 10 жовтня ц.р. Сподіємось, що цей День УНСоюзу притягне напевно велике число нашої публіки. Тому просимо, заздалегідь — усіх секретарів Об'єднаних Відділів УНСоюзу, Округи Коннектикат — подбати, щоб загальне число учасників того Дня було зголошене докладно й у відповідний час із кожної місцевости для полагодження замовлення обідів.

Програмки відзначення Дня УНСоюзу роздаватимуться кожному учасникові при вході на місце святкування — інформує Василь Олійник з Виллиментику.

ПОКАЗ МОДИ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Зразки модерного жіночого одягу та бальових і весільних вирядів будуть продемонстровані на показі моди в цю суботу, 9-го жовтня о год. 1:30 по полудні в залі спортового клюбу Тризуб у Філядельфії. Цей показ моди влаштовує український відділ Пенсильвенської Ради Жінок Республіканок, який послуговуватиметься креаціями ательє пані Вероніки Цегельської, в кроях якої переважають українські фольклорні мотиви та виряди із закладу пані Галини Гаврась. Пояснення до фасонів даватиме п-і Ольга Цегельська - Кордуба, а музичний супровід — вокальне тріо „Соловейки" та проф. Зоя Маркович при фортепіяно. Під час чаю будуть представлені дружина республіканського кандидата на мейора пані Нексі Лонґстерет та інші визначні американські гості..

Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
— ВІДДІЛ НЮ ДЖЕРЗІ —
— влаштовує —

НОВОРІЧНУ ЗУСТРІЧ

в п'ятницю, 31-го грудня 1971 року
в SOMERVILLE HOLIDAY INN
(Rt. #22 & 287), SOMERVILLE, N.J.

Початок Бенкету о год. 7:30 веч.; Забава год. 10-та веч.

Про ближчі інформації просимо звертатися телефонічно: інж. Дам'ян Кордуба — (201) 763-6913, письменно на адресу Т-ва, 12 Sherman Pl., Irvington, N.J. 07111.

КОМІТЕТ

ПОВІДОМЛЯЄМО ЧЛЕНІВ 76-го ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ, Б-ва СВ. ІВАНА в НЮАРКУ, Н. Дж.

що з огляду на стан здоров'я секретаря Відділу п. Василя Салабуна, збіркою вкладок і поладнуванням членських справ буде займатися крім секретаря, також предсідник Відділу Мирослав Демчук. Його адреса і число телефону:

Mr. Myroslaw Demchuk
293 Kerrigan Blvd., Newark, N.J. 07106
Тел. 375-7850

Мир. Демчук, предс., 76-го Відд. УНС

ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧА СЕКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК та ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ „СЛОВО"

З НАГОДИ 100-РІЧЧЯ
ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ

— влаштовують —

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР

У ПРОГРАМІ:
Слово про ідейно-мистецький світ Лесі Українки — скаже Любов Коленська
Драматичні твори та ліричні поезії Лесі Українки читатимуть: Ольга Кириченко, Іва Куліш, Асколд Лозинський, Марія Пришляк, Рома Шуган, Павло Чарський і Михайло Яблонський
Мистецьке керівництво — Олімпії Добровольської

Вечір відбудеться
в суботу, 16-го жовтня 1971 р.
о 7-ій год. веч. в залі
УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ
2 East 79th St. (ріг 5 евеню і 79 вул.) в Ню Йорку
ГОСТЯМ РАДІ!

ТРАДИЦІЙНА ЗУСТРІЧ АБСОЛЬВЕНТІВ УГА й УТГІ

— відбудеться —
в Ню Йорку, в суботу 23 жовтня 1971 р.
о год. 10-ій ранку
в приміщенні КАТЕДРИ СВ. ВОЛОДИМИРА
170 Вест, 82-га вулиця

УПРАВА ТОВАРИСТВА

З ДОБРИМ ВІТРОМ — В ДОБРУ ПУТЬ!
Небувала нагода відвідати Австралію!

10-ий КУРІНЬ УПС „ЧОРНОМОРЦІ" за згодою КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАРШИНИ ОРГАНІЗУЄ

ПРОГУЛЯНКУ ДО АВСТРАЛІЇ В 60-ЛІТТЯ ПЛАСТУ

Відлет з Ню Йорку і Чикаґа 18 грудня 1971 р., поворот 1 січня 1972 р.
Зупинка у Гаваях та оглядини Австралії.
Кошт: $650.00 за літак в обі сторони.

УЧАСНИКИ:
а) Пластуни і пластунки, що візьмуть участь у Ювілейній Пластовій Зустрічі — члени УПЮ (принаймні по II пробі), УСП, та їхні провідники;
б) Члени УПС, Пластприяту і близькі члени родин пластунів, що не будуть брати організованої участі в Зустрічі, а свою програму в Австралії улаштовують самі.

Реченець зголошень з вплатою половини кошту (325.00 дол.) літака тільки до 14-го жовтня 1971 р. Число учасників обмежене! Дальші інформації уділять пластові станиці, або писати на адресу:
Пласт, Інк., 140 Секонд Аве., Ню Йорк, Н.Й. 10003

Управа Землячтва „Перемищина"
повідомляє своїх Членів, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЗЕМЛЯЦТВА

— відбудуться —
в суботу, 6-го листопада 1971 року
в год. 2:30 по пол.
в Народному Домі в Ню Йорку
ЗІ ЗВИЧАЙНИМ ПОРЯДКОМ НАРАД

Після Зборів відбудеться СПІЛЬНА ВЕЧЕРЯ (5.00 дол. від особи) З РОЗВАГОВОЮ ПРОГРАМОЮ

Всіх бувших Жителів Перемищини та Українське Громадянство щиро запрошується до ласкавої участи у нашій спільній вечері, на яку просимо зголошуватись найдалі до кінця місяця жовтня ц. р. на адресу касира: Roman Hryciw, 102 E. 7th St., New York, N.Y. 10009.

ЗА УПРАВУ ЗЕМЛЯЦТВА:
Василь Качмар — голова
Роман Гриців, касир Іванна Савицька, секретар

1-ий Відділ Союзу Українок Америки в Ню Йорку
повідомляє, що
З НАГОДИ 50-ЛІТТЯ ІСНУВАННЯ ВІДДІЛУ
— відбудеться —

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

4-го грудня 1971 р. в Народному Домі в Ню Йорку
Дальші подробиці будуть подані пізніше.

З великим жалем повідомляємо, що 6-го жовтня 1971 р. після важкої хвороби упокоївся в Бозі в Брукліні на 78-му році трудолюбивого життя наш Незабутній ЧОЛОВІК, БАТЬКО І ДІДУСЬ

св. п. о. Протодіякон ФЕДІР КІВА

ПАНАХИДА — в четвер, 7-го жовтня о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 7-ій вул. в Ню Йорку, звідки Тіло Покійного буде перевезене до Катедри св. Андрія, 139 вул. в Джемейці.

ПАНАХИДИ в Катедрі будуть відправлені в п'ятницю, 8-го жовтня о год. 7-ій веч. і в суботу, 9-го жовтня о год. 9-ій ранку.

ПОХОРОН відбудеться в Монтреалі, Канада з Собору св. Софії на Український Православний Цвинтар, у вівторок, 12-го жовтня 1971 року.

В глибокому смутку —
ДРУЖИНА, ДІТИ і ВНУКИ

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 29-го вересня 1971 р. у Вінніпезі, Канада, відійшла у Вічність заосмотрена Найсвятішими Тайнами наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п. ОЛЕНА КРУЦЬКО з дому МЕТЕЛЛЯ

вдова по бл. п. о. Семенові Круцько, довголітньому пароховi села Ременова коло Львова, проживши 81 років свого трудолюбного життя.

ТІЛО ПОКІЙНОЇ похоронено дня 2-го жовтня 1971 року на українському католицькому кладовищі Всіх Святих у Вінніпезі, Канада.

Горем прибиті:
ЗИНОВІЙ і ЛІДІЯ — син і синова
БОГДАН і ХРИСТИНА — внуки
д-р ОСИП і МАРІЯ МЕТЕЛЛЯ — брат і братова у Вінніпеґу
о. СТЕФАН і СТЕФАНІЯ МЕТЕЛЛЯ — брат і братова в Україні
АЛЕКСАНДРА ЛЕВИЦЬКА і МАРІЯ ВЕНЖІВСЬКА — сестрінниці з родиною в Денвер, Коло.
ОРЕСТ і ЛЮБОМИР КОЛТУНЮК з родинами — сестрінки в Денвер
ЮРІЙ МЕТЕЛЛЯ з родиною — братанич в Торонто
АНАТОЛЬ — братанич
ОКСАНА і МАРІЙКА з родинами — братаниці у Львові

З глибоким жалем повідомляємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що в ночі з 7-го на 8-го жовтня 1971 року упокоїлася в Бозі після тяжкої недуги наша Найдорожча СЕСТРА, ТЕТА і ШВАҐЕРКА

бл. п. АННА ОЛЬГА ПАРФАНОВИЧ з дому СМЕРЕЧИНСЬКА

уроджена у Львові тому 67 років, б. учителька, вдова по покійному лікареві д-рові Константинові.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 8-го жовтня в заведенні Н. Ковальчика, о год. 8-ій веч.

ПОХОРОНИ відбудуться в суботу рано, 9-го жовтня 1971 р. о год. 9:30 з похоронного заведення І. Ковальчика, звідки Тіло Покійної буде перевезене до греко-католицької української церкви св. Петра і Павла в Джерзі Сіті, Н. Дж., а відтак перевезене на цвинтар в Арлінгтон.

Горем прибиті:
РОЖА ШУЛЬ — сестра з чоловіком інж. МИХАЙЛОМ
МАРІЯ ГОЛОВЧАК — сестра з чоловіком проф. ЯРОСЛАВОМ
ХРИСТИНА ДЕБАРРИ — сестрінка з чоловіком ҐЕРГАРДОМ
д-р АНДРІЙ ШУЛЬ — сестрінок з дружиною ЗОРЯНОЮ та сином АНДРІЙЧИКОМ, мол.
ЕЛИСАВЕТА ГОЛОВЧАК — сестрінка
ЮРІЙ ГОЛОВЧАК — сестрінок
Дальша Родина в Німеччині, Канаді та ЗСА

Замість квітів на могилу Дорогої Імості
бл. п. АННИ ОРИШКЕВИЧ
складаємо 25.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі".
Ірвінґтон, Н. Дж. Марія і Тарас ДУРБАКИ

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ПОДЯКА

Цією дорогою хочемо зложити щиру подяку Всім Тим, що помогли нам облегшити біль, тугу і печаль в тяжких для нас хвилинах, коли Всемогучий Господь покликав до себе нашого Найдорожчого БАТЬКА і ДІДУНЯ

бл. п. Інж. ІВАНА СІРОГО

Наша сердечна подяка місцевому пароховi, Впр. о. радникові Василеві Головінському, Впр. о. совітникові Станиславові Дашо та Всч. о. Томі Бариляков і за відправи Парастасу, Панахиди і Похорону.

До нашого щирого обов'язку належить скласти сердечну подяку ВП. д-рові Романові Дикому за сумлінну та взірцеву віддану лікарську опіку через довгий час недуги Покійного як і також під час Його побуту у шпиталі. Рівно ж щире спасибі ВП. д-рам Василеві Салякові та Ярославові Яримовичеві.

Наша сердечна вдячність інж. Степанові Кульчицькому, щирому приятелеві Покійного зі студентських часів, за його цінні та глибоко зворушливі слова прощання над відкритою домовиною та за моральну поміч і розраду виявлену для нас.

Дякуємо інж. Борисові Захарчукові, Голові місцевого Відділу ТУІА, за прощальні слова від колеґ-інженерів.

Щиро дякуємо місцевому Відділові ОбВУА за участь з прапором у Панахиді та інсп. Миколі Алексевичеві, Голові Відділу, за слова прощання.

Щире спасибі чоловічому хорові „Прометей" за прекрасне відспівання Панахиди та стрілецької пісні „Видиш брате мій", чим сповнили останнє бажання Покійного, як також звеличили сумні похоронні обряди.

Щира подяка п. Дмитрові Василащукові за гарні слова прощання від УРСоюзу під час похорону.

Сердечно дякуємо мґр. Теодосієві Онуферкові за щире прощання над відкритою могилою та за поміч під час похоронів.

З глибини душі дякуємо Всім Тим, що несли домовину.

Рівно ж дякуємо Похоронному Заведенню п-ства Насевичів за дбайливе переведення похорону.

Щире спасибі Родині і близьким Приятелям нашого Незабутнього Тата, що прибули з Байону, Спрінґфілду, Кліфтону та Нюарку, щоб попращати Його востаннє.

Наша щира вдячність і подяка Всім Тим, що висловили нам слова співчуття, переслали вінки і прекрасні цвіти, зложили пожертви на Служби Божі за спокій душі Покійного та на Український Католицький Університет у Римі і на НТШ в Сарселі в Його пам'ять.

Нехай Господь Бог винагородить Вас Усіх сторицею та обдарує своїми обильними ласками.

У глибокомусмутку:
ІВАННА й ОЛЕКСАНДЕР БІЛИКИ з дітьми — донька і зять
БОГДАН і РОКСОЛЯНА СІРІ з дітьми — син і синова

Ділимося сумною вісткою з Рідньою, Приятелями та Знайомими, що дня 2-го жовтня 1971 р. упокоїлася у Бозі в Україні на 91-му році життя, наша Найдорожча МАМА і БАБУНЯ

бл. п. МАРІЯ з ГАМЕРСЬКИХ ГРОБЕЛЬСЬКА

вдова по бл. п. о. Михайлові, бувшому пароховi сіл Щавне і Куляшне Сяніцького повіту.

ЗАУПОКІЙНІ ЛІТУРГІЇ з ПАНАХИДАМИ будуть відслужені в церкві СВ. ДУХА при 161 Північ 5-ій вул. у БРУКЛИНІ, Н. Й. в ПОНЕДІЛОК, 11 ЖОВТНЯ 1971 р. о год. 9-ій ранку і у ЦЕРКВІ ЦАРЯ ХРИСТА у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па. в СУБОТУ, 16-го ЖОВТНЯ 1971 року о год. 8-ій ранку.

До участи в Богослуженнях запрошують горем прибиті:
СТЕФАН — син з дружиною НАДІЄЮ
МАРІЯ ДАНИЛІВ — дочка з чоловіком СТЕФАНОМ
ЮРІЙ ДАНИЛІВ — внук з дружиною ТЕТЯНОЮ
Рідня в Україні, ЗСА, Канаді і Европі

СПОРТ

ТРИЗУБ — ГРЕКО-АМЕРИКАНСЬКИЙ СК 2:0

Філядельфія, 3-го жовтня 1971 р. футбольні змагання за мистецтво Оберліґи ДАФ-Б-у поміж „Тризубом а Греко-Американським СК із Ню Йорку принесли „Тризубові" вже третю з черги перемогу у цьому сезоні. Видно, що Управа ланки доложила усіх старань, щоб дружину належно підготовити. „Греки" — дружина добре зіграна і з великими технічними вмілостями. Вправді грають не дуже „чисто" і послуговуються „фавлями" а при своїй скорости є дуже небезпечним противником.

Перша півгра була під знаком переваги „Тризуба", але майже певні стріли проходили мимо воріт, або попадали у руки воротаря гостей. В кінцевих мінутах під їхніми воротами оборонець вдарив лівокрилового Людвіка так, що він закривавлений мусів зійти. Впроваджений на його місце Меґль не заступив його належно і ліве крило „Тризуба" перестало бути загрозою. По перерві ініціятиву перебрали „Греки" створюючи кілька дуже небезпечних ситуацій, які одначе закінчилися без воріт. З черги напад „Тризуба" перебрав гру, а засилюваний довгими подачами Івенса почав обстрілювати ворота „Греків". Кілька гарних стрілів виловив їхній воротар, але вкінці мусів скапітулювати перед „бомбою" Нани. В кінцевих мінутах цей самий змагун підніс стан до 2:0 у користь „Тризуба". Цим змаганням приглядалося около 900 осіб, у цьому багато молоді, яка до 14-го року життя має вступ безплатно. Резерва „Тризуба" виграла свої змагання без гри, бо противник не прибув на час. Товариські змагання 30 х 30 мін. дали вислід 1:1.

На другу неділю це є 10-го ц. м. „Тризуб" буде грати поза Філядельфією з Клярктовн, а доперва 17-го жовтня буде знову гостити у себе дружину, яка ще ніколи не грала у Філядельфії „Дальматінак".

М. С.

ГЕЛЛЕНІК СК — ТРИЗУБ 2:3

У неділю, 19-го вересня ц. р. Тризуб розіграв свої перші лігові змагання за мистецтво Оберліґи ДАФБ на 1971/72 сезон проти СК Гелленік у Ню Йорку. Маючи перевагу впродовж цілої гри здобув перемогу у відношенню 3:2. Усі ворота здобув знаний філядельфійським глядачам з минулорічного сезону напасник Нана.

Тризуб виступив у такому складі: Тарнавський, Гіменез, Евенс, Конде, Гофман, Морера, Дімон, Міл, Нана, Гортон, Політа, Дуцілі і Людвіґ. Резерва Тризуба розіграла змаґання з резервою Гелленік, які закінчилися нерішеною 2:2.

В найближчу неділю 26-го ц. м. Тризуб розіграє змагання з Ню Йорк Ганґеріянс на площі Сентрал Гай Скул при вул. 5400 Н. Броад, о г. 12.30. Резерва Тризуба буде грати з резервою Ганґеріянс.

М. С.

КНИЖКА-ДОКУМЕНТ

(Продовження зі стор. 2-ої)

самі в душі своїй глибоко ненавидять. Автор має повне зрозуміння до цих наших людей. „Не вони є зрадниками свого народу, — пише він, — вони лише жертви терору і насильства". Справжні „квіслінґи", за спостереженням автора, то третя група. Це ті, хто за кар'єри, за високі посади, за нагороди й ордени допомагають росіянам нищити рідну культуру, мову й основні права народу.

Цьому третьому вияву автор присвячує окремий розділ під назвою „Ті, що зраджують". Тут ми зустрінемо імена письменників: Олександра Корнійчука, Любомира Дмитерка, мовознавця-академіка Білодіда, директора Інституту мовознавства (що його кияни охристили на „інститут малознавства) з його ганебною теорією двох рідних мов для українців (російської та української), літературознавця М. Шамоти, колишнього директора високих і середніх шкіл на Україні, шефа партійної пропаґанди при ЦК КПУ Л. Д. Скаби та багатьох інших. Це сильні, політично викривальні сторінки книги Коляски.

Іван Коляска написав вагомиту ,чесну і хвилюючу книжку. У ній багато чорних, важких фарб і обурливих фактів. Але, прочитавши книжку, читач не матиме почуття зневіри. Навпаки, книжка зроджує почуття глибокої віри в непереможність української стихії, українського народного духу. Герої книжки Івана Коляски належать до шестидесятників ,які проклали перші — післясталінські — кроки для опозиційного руху. Тепер, як свідчать нові „захалявні" документи, зокрема нелеґально видаваний „Український Вісник", що оце недавно дістався поза межі України, цей рух набирає щораз ширшого і принциповішого значення. Нова опозиція свідома тих тяжких умов ,в яких їй доводиться виступати. Але вона відважно й одверто веде боротьбу проти русифікації, за основні людські права українського народу.

Можна було б закинути І. Колясці, що в його книжці приділено мало уваги армії та її впливу на сучасну політику русифікації. Також мало заторкнена проблема технічної інтеліґенції, яка саме тепер перебрала провід в цілому Совєтському Союзі. Брежнєв, Косиґін, Подгорний, Шелест та багато інших — інженери за освітою. Разом з керівниками армії вони, ці технічні інтеліґенти, є найбільшими русифікаторами і державними ігнорантами сучасної України. Але, водночас, маємо дуже багато фактів, коли саме з середовища цієї технічної інтеліґенції виходять глибоко ідейні й провідні кадри українського руху опору. Ця складна діялектика сучасного українського життя вимагала б окремого спеціяльного дослідження.

Книжка ж Коляски виповнена такою силою фактів з усіх інших ділянок життя, що від недостатнього насвітлення цих двох аспектів зовсім не тратить на своїй великій суспільно-політичній вартості. „Два роки в Радянській Україні" — це цінна книжка-документ про сучасне життя і боротьбу українського народу. Цю книжку автор присвячує всім „неоспіваним героям, що боролися за свій народ проти чужого панування". Це найкраще розкриває суть і спрямовання книжки. І велика шкода, що ця книжка-документ і досі не побачила світу тією мовою, про яку так багато з пошаною і болем написано в книзі. Хочеться вірити, що цей недогляд української спільноти поза межами України буде найближчим часом виправлений. Книжка Івана Коляски більше ніж варта цього.

(Кінець).

У Філядельфії відбулися „Бенкет, що не відбудеться" і відзначення річниці Архиєпископського Синоду УКЦ

(Закінчення з 1-ої стор.)

бунька, вказуючи на значення IV-го Архиєпископського Синоду Владик УКЦ та наводячи порівняння до інших східніх католицьких Церков, зокрема мелхітської, яким також не признавали важности їхніх синодів, а проте вони їх відбували. Тільки послідовне обстоювання своїх прав, практичне введення усіх постанов в життя може дати бажаний успіх. За словами мусять йти діла.

Святочну зустріч закінчено схваленням телеграми до Блаженнішого Верховного Архиєпископа та многоліттєвієм в його честь.

Пані з Марійської Дружини під проводом пані А. Саґатої приготовили скромний сніданок. Збірка з нагоди „Бенкету" повинна дати коло 10 000 долярів. Щоб дати змогу усім охочим долучити свої датки, продовжено збірку ще на один тиждень.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 10-го ЖОВТНЯ 1971 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці — 36 Відд. о год. 2-ій попол. в залі Укр. Амер. Клюбу при 292 Гадсон Евню. — Марія Філяс, Марія ковальчук, Катерина Ярославська.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 75-ий Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартін і Міш. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — С. Леськів, рек. секр.

Розшуки

Тітка Ліна пошукує свого племінника **ТОСІКА АВҐУСТИНОВИЧ** який останнього часу жив на Київщині коло Бердичева. Також пошукую **АННУ КУЛЬБІДУ** з тої самої місцевости, яка була вивезена до Німеччини на роботу. Хто знає про їх долю — або вони самі — ласкаво проситься писати на адресу:
Mrs. Lina P. Plaskach
556 New Britain Avenue
Hartford, Conn. 06106

Марія Квасінська (з роду Колич), з села Янчин, пов. Перемишляни, пошукує брата **ГРИНЬКА КОЛИЧ** син **НИКОЛИ.** Перед світовою війною був у Ню Йорку, — має тепер около 75 років. Як хтось знав би про нього, або він сам, прошу ласкаво зголоситись на адресу:
Nicholas Yakymyszyn
68 Miller Street
Rochester, N.Y. 14605